

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Sommer 2026
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf2
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Peer Sievertsen Høgsbro (PHO), Mathias Reichert Rasmussen (MNI)
Hold	24xy

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

24x – 1.år:

Forløb 1	Introduktion til dansk – tekstanalyse og genrer (PHO)
Forløb 2	Filmanalyse - kortfilm (PHO)
Forløb 3	Middelalderlitteratur (PHO)
Forløb 4	Retorik (PHO)
Forløb 5	Nyheder og journalistik (PHO)
Forløb 6	Det moderne gennembrud - DHO (PHO)

24y – 1.år:

Titel 1	Intro – tekst og genre (MNI)
Titel 2	Intro til tekstlæsning af Epik (MNI)
Titel 3	Lyrik (MNI)
Titel 4	Retorik og argumentation (MNI)
Titel 5	Medieforløb: Kortfilm og dokumentarfilm (MNI)
Titel 6	Fiktionsmarkører og fikcionalitet – optakt til DHO (MNI)

24xy – 2.år:

Titel 1	Samtaler, sproghandlinger og sociale medier (MNI)
Titel 2	Virkeligheden på skrift – klassisk journalistik og fortællende journalistik (MNI)
Titel 3	Kropsidealer, grænser og 'normalitet' (MNI)
Titel 4	Natursyn – Fra Middelalder til i dag (MNI)
Titel 5	Køn og klasse – Fra Det moderne gennembrud til #Metoo og Ghetto-lyrik (MNI)
Titel 6	Menneske, maskine og metropol (storby) (MNI)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

24x – 1-år:

Titel 1	Introduktion til dansk – tekstanalyse og genre (PHO)
Indhold	Baggrundslitteratur: <i>Håndbog til dansk</i> v. Ole Schultz Larsen, Systime/dansklærerforeningen 2019 (kap. 1 og 3) Kernestof: Æsop: "Nordenvinden og solen" Helle Helle: "Køreplaner" Jan Sonnergaard: "Blackout" Charlotte Weitze: "Biller" Sidsel Falsig Pedersen: "Heavy metal" Jens Blendstrup: "Manden der blandt andet var en sko" Emil Aarestrup: "Angst" Tom Kristensen: "Nat i Berlin" Mette Moestrup: "Spejl/Snehvide"
Omfang	Anvendt uddannelsestid - ca. 25 t., 29 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til faget "dansk", bekendtgørelse etc. • Generel indføring i fagets områder (sprog og litteratur) • Introduktion til kommunikationsmodel (afsender – modtager – kontekst)

	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til tekst- og genrebegrebet (epik – lyrik - drama), samt introduktion til fagets grundlæggende analytiske metoder og begreber til brug ved analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og andre teksttyper • Etablering af litterært analyseberedskab, herunder pointer ved særsproglige træk i litteratur • Genreforståelse gennem arbejdet med fakta- og fiktionskoder i forskellige teksttyper • Viden om novellen som form • Træning i analytiske færdigheder • Minimalisme og moderne skrivestil, tomme pladser
Faglige mål	– anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/dialogbaseret tekstarbejde/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde. Skriveøvelser. Anmeldelse som genre

Titel 2	Filmanalyse – kortfilm (PHO)
Indhold	<p>Baggrundslitteratur: Arbejdsark til kortfilm (analysemodel) Afsnit om filmgenrer fra ”Realismen i dansk film” af Birger Langkjær, Samfundslitteratur 2012 ”Genrekonventioner” fra Filmgenrer, Det dansk filminstitut, 2006 ”Kortfilm og enkelhed” (uddrag) v. Richard Raskin, Systime 2001 ”Håndbog til dansk” v. Ole Schultz Larsen, afsnit 5.4, Systime 2019</p> <p>Kernestof: ”Ude i skoven” af Lisa Svømmø, DK, 2013 ”Lovefield” af Mathieu Ratthe, kortfilm, Canada 2008</p> <p>+ diverse eksempler (fx introsekvens fra ”28 dage senere” af Danny Boyle, 2002) samt selvvalgte anslag fra diverse film</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid ca. 20 timer, 35 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Kortfilmens særtræk – den komprimerede fortælleform • Raskins syv parametre • Filmgenrer og anvendelsen af virkemidler • Filmiske virkemidler – herunder fiktions- og faktakoder

	<ul style="list-style-type: none"> • Generel introduktion til filmanalyse • Arbejde med filmanslag
Faglige mål	undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes + analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster + udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/ skriftligt arbejde, herunder anmeldelser/frelæggelser, gruppevis og parvis arbejde med konkrete analytiske færdigheder

Titel 3	Middelalderlitteratur (PHO)
Indhold	<p><u>Baggrundslitteratur:</u> <i>Brug litteraturhistorien: "Middelalderen – slægt, ære og hævn"</i>, Systime 2014 <i>Faglige forbindelser i dansk s. 86-87 (om historisk og psykologisk læsemåde)</i></p> <p><u>Kernestof:</u> Germand Gladensvend (trylleviser, anonym, nedskrevet ca. 1580) Den lille Rødhætte i 2 udgaver: Perrault (1697) og Grimm (1815) Kong Lindorm (folkeeventyr, anonym) Prins Hvidbjørn (folkeeventyr, anonym)</p> <p>Diverse tv-reklamer med brug af fortællingen om Rødhætte (til aktualisering + arbejde med begrebet om intertekstualitet)</p> <p>Film: "Pans labyrint" (Spanien 2006) af Guillermo del Toro til aktualisering og perspektivering</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 20 t., 35 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til (dansk) middelalderlitteratur – litteraturen som bærer af middelalderlig mentalitet og forestillingsverden • Om realistiske og ikke-realistiske genrer i litteraturen (ridder- og trylleviser) • Indføring i den folkelige digtnings brugskontekst og mundtlige overleveringsformer • Sikkerhed i tekstanalysen, herunder brug af danskfaglig metode og terminologi (aktantmodel og kontraktmodel m.m.) • Billedanalyse af middelaldermaleri • Genresammenligning mellem ældre tekster og nyere film – eventyrtræk i film • Forståelse for eventyrgenreens særtræk og fortolkningsmuligheder – og symbolsprogets universelle karakter • Viden om psykologisk tilgang til eventyr

Faglige mål	-navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber. – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, individuelt, par- og gruppearbejde. Øvelser i mundtlig og skriftlig fremlæggelse, netsøgning, pararbejde. Kreative arbejdsformer, herunder dramatisering, remediering og memes.

Titel 4	Retorik (PHO)
Indhold	<p><u>Materiale:</u> ”Håndbog til dansk” kap. 4.9 og 4.10</p> <p>Til retorisk analyse: Dronningens nytårstale 31/12 - 22 Statsminister Mette Frederiksens nytårstale d. 1/1 2023 Martin Luther King: ”Jeg har en drøm” (1963)</p> <p>Samt diverse andre eksempler + tv-klip</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 25 t., 20 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på retorik som hensigtsmæssig kommunikation • Anvendelse af den retoriske analyses begrebsapparat, herunder appelformer og det retoriske pentagram • Fokus på argumentation som et af retorikkens vigtigste virkemidler • Toulmins argumentmodel • Anvendelse af argumentationsanalysens begrebsapparat, herunder påstand, belæg og hjemmel, gendrivelse, rygdækning og styrkemarkør samt ordvalgsargumenter m.m. • Opinionsgenrer – skrive svar på læserbrev • Taleskrivning og fremførelse – egne taler • Stiltræk i tekster <p><u>Retorik</u> – her skal I kunne lave en kommunikationsanalyse, anvende det retoriske pentagram, analysere argumentationen, herunder anvende Toulmins argumentmodel, analysere andre sproglige virkemidler, forklare brugen af appelformer og vurdere tekster som helhed. Analysen går på mundtlige tekster – fx politiske taler eller andre holdningspåvirkende/overtalende teksttyper</p>

Faglige mål	– anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed. – udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt. – analysere og vurdere teksters kommunikative betydning.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, individuelt, par- og gruppearbejde. Øvelser i mundtlig og skriftlig fremlæggelse, netsøgning, pararbejde, at fremføre en tale for et publikum – og have blik for valg af retoriske virkemidler samt krops- og stemmebevidsthed

Titel 5	Nyheder og journalistik (PHO)
Indhold	<p>Baggrundslitteratur: Olsson & Poulsen: Ryd forsiden! s.17-35 ”Avisjournalistik”, afsnit 5.1 i <i>Håndbog til dansk</i> (ibog, Systime 2019) + om ”Fortællende nyhedsjournalistik”</p> <p>Dagsaktuelle aviser + netaviser TV-nyheder</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid ca. 25 timer, 30 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Nyhedsbegrebet og avistyper • Nyhedskriterier og nyhedsbehov • Selvstændig vurdering af dagens nyhed – hvad er dagens vigtigste nyheder? Hvorfor? • Avisens nyhedsgenrer – sontring mellem informations- og opinionsgenrer, klassiske og udvidede nyhedsgenrer • Nyhedsartiklens lay-out og sproglige virkemidler • Virkemidler i den fortællende nyhedsartikel • Avisreportagen, herunder oplevelsesjournalistik • Analyse af nyhedsartikler • Analyse af TV-nyheder • Journalistens rolle i samfundet
Faglige mål	-undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes + analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster + udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt + navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber.
Væsentligste arbejdsformer	Fremlæggelser, klasseundervisning, diskussionsgrupper, skriveøvelser, omskrivning af artikel Arbejde med CL-strukturer

Titel 6	Det moderne gennembrud (i forbindelse med DHO) (PHO)
Indhold	<p><u>Baggrund/teori:</u> ”Det moderne gennembrud” fra <i>Litteraturens veje</i> (s. 178-205) v. Johannes Fibiger m.fl., Systime</p> <p><u>Til arbejde med temaerne</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arbejderklasse: <ul style="list-style-type: none"> – Holger Drachmann: ”Engelske socialister” (1872) – Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag” (1900) – Johan Skjoldborg: ”De gyldne drømmes by” (1907) – Christen Bundgaard: ”Proletarer”, uddrag (1907) 2. Kvindens rolle: <ul style="list-style-type: none"> - Amalie Skram: ”Constance Ring”, uddrag (1885) - Herman Bang: ”Den sidste balkjole” (1887) - Henrik Ibsen: ”Et dukkehjem”, uddrag (1879) 3. Fattigdom: <ul style="list-style-type: none"> - Herman Bang: ”Fattigliv” (reportage)(1880) - Henrik Pontoppidan: ”Naadsensbrød” (1887) + ”En stor dag” (1899) - Jeppe Aakjær: ”Vredens børn”, uddrag (1904) + ”Jens Vejmand” (1905) <p>Film: ”<u>Du som er i himlen</u>”, instrueret af Tea Lindeburg, Danmark 2021 ”<u>Før frosten</u>”, instrueret af Michael Noer, Danmark 2018</p> <p>Dokumentar: ”1800-tallet på vrangen” (afsnit 6), DR</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid ca. 30 lektioner á 45 min., 180 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Opgør med romantikken • Det moderne gennembrud som litterær periode • Realisme, naturalisme, kritisk realisme • De ”3 K’er”: køn, klasse og kirke • Fattigdom, kvindens rolle og arbejderklassens forhold, kamplitteratur • Impressionisme som skrivestil
Faglige mål	– beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder

	samspelet mellem tekst, kultur og samfund. – demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppevis arbejde med perioden • At skrive en større sammenhængende opgave

24y – 1.år:

Titel 1	Intro – tekst og genre (MNI)
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: "I gang med tekster" fra: <i>Begreb om dansk</i>. Daneklærerforeningens Forlag. 2009 • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i> (Systime, 2004); heri afsnit om "Analyse, fortolkning og perspektivering" • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: kapitel 2 om "Fakta og fiktion". <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte tekststykker til genreøvelse v/MNI • Emil Aarestrup: "Angst" (1838) • Lægehåndbogen, heri afsnit om 'Angst' <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3D-billede (brugt i forbindelse med introduktion til analyse og fortolkning)
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 8 lektioner á 45 minutter; 20 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til danskfaget på HF A • Introduktion til analyse, fortolkning og perspektivering • Introduktion til tekst- og genrebegrebet • Træning af studieteknik: Notetagning-nøgleord
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Viden om fagets identitet og metoder • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 2	Intro til tekstlæsning af epik (MNI)
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: udvalgte dele af kapitel 3; heri afsnit om tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillingsform, sprog/stil, tematik <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anders Bodelsen: "Drivhuset" (novelle) (1965) • Helle Helle: "Køreplaner" (1996) • Jan Sonnergaard: "Sex" (novelle) (1997) • Thomas Korsgaard: "Lasagne" (2019) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Filmklip fra <i>Rocky</i> (1976): https://www.youtube.com/watch?v=YYmfM2TfUA • Filmklip fra <i>Barnaby</i>: https://www.youtube.com/watch?v=oQjIh-Xir-I • Kortfilmen <i>Ude i skoven</i> (2013) - https://vimeo.com/80495789
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 20 lektioner á 45 minutter; 120 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til analyse og fortolkning af episke tekster, herunder fokus på: <i>tid, miljø, personkarakteristik, komposition, fortællerforhold, fremstillingsformer, sprog/stil og tematik.</i> • Kendskab til forskellige slags noveller (moderne og traditionel novelle)
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Litteraturanalyse og -fortolkning • Anvendelse af relevante litterære metoder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 3	Lyrik (MNI)
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Læsevejledning til lyrik – 'de fire eksistentialer' – udarbejdet af lærer. • Powerpoint om komposition i digte – udarbejdet af lærer. • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime: udvalgte afsnit fra kapitel 4 om "Musikalitet - Rim og rytme" • Darger, Birgitte m.fl.: "Ordenes sammenhæng – semantiske skemaer og scenarier" in: <i>Begreb om dansk</i>. Dansk lærerforening. 2021 • Ark om billedsprog – udarbejdet af lærer • Ark om verbernes semantik – udarbejdet af lærer <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssangen" (1819) (uddrag) • Emil Aarestrup: "Angst" (1838) • Emil Bønnelycke: "Gaden" (1917) (uddrag) • Emil Bønnelycke: "BERLIN" (1918) • Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset" (1960) • Søren Ulrik Thomsen: "Levende" (1981) • Sivas/Gilli: "D.A.U.D.A" (2013) • Yahya Hassan: "BARNDOM" (2013) • Henrik Nordbrandt: "Vuggeviser" (2015) • Stepz: "Dobbel Op" (2019) (uddrag) • VÆRK-analyse – selvvalgt dansksproget musikalsk album (lyrik-værk) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Videooptagelse med daværende justitsminister Brian Mikkelsen fra 2009 om optøjer på Nørrebro (til at illustrere forkert brug af ordspil/billedsprog): https://www.youtube.com/watch?v=y2n4SkWQINc
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 24 lektioner á 45 minutter; 100 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til lyrik-genren og forskellige måder at skrive digte på. • Introduktion til danskfaglige begreber i forbindelse med analyse og fortolkning af lyrik, herunder analyse og fortolkning af digte, digtets virkemidler: de fire eksistentialer, komposition, billedsprog, rim og rytme, semantiske felter. • Træning af studieteknik: Notetagning-nøgleord
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Fra dansk litteraturs kanon læses Adam Oehlenschläger, Klaus Rifbjerg.

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer
-----------------------------------	--

[Retur til forside](#)

Titel 4	Retorik og argumentation (MNI)
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i>. Dansk lærerforening. 2009. udvalgte afsnit fra kapitel om "Retorik og argumentation" s. 95-108; herunder "Argumenttyper" • Jan Aasbjerg Petersen: https://www.gymdansk.dk/ciceros-pentagram.html • Søren Vrist Christensen: "Toulmins argumentationsmodel": https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA • Søren Vrist Christensen: "Appelformer": https://www.youtube.com/watch?v=AlJZj04rvS8 • Søren Vrist Christensen: "Det retoriske pentagram": https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc • Analysemodel til retorisk analyse (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til argumentationsanalyse (udarbejdet af lærer) <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse reklamer til analyse af bl.a. appelformer, herunder "Merci", "Steff Houlberg" og "Colgate tandbørste". • Jens Stoltenbergs tale ved mindehøjtideligheden i Oslo Domkirke 24/7-2011 • Thomas Hoffmann: "Forskere: Derfor er Messi verdens bedste fodboldspiller" (12/1-2016) • Dansk Folkeparti kampagne på Facebook: "Er du også træt af bøsser?": https://www.facebook.com/dansksfolkeparti/videos/864891378196200/ • Mette Frederiksens nytårstale 1.januar 2025 (anslag) • Kong Frederiks nytårstale 31/12-2024 (anslag) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte avisoverskrifter/reklamer til eksemplificering af uhensigtsmæssig kommunikation • Lars Løkke om skattepolitik: https://www.youtube.com/watch?v=e6voBuy605o

	<ul style="list-style-type: none"> • Lars Løkke om standpunkt/holdninger: https://www.youtube.com/watch?v=yd6S35Pn0sU&t=139s • Forskellige lærerkonstruerede argumenter til argumentationsanalyse • Forskellige elevproducerede argumenter til argumentationsanalyse • Elevproducerede taler til fiktivt 5-års-jubilæum.
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 22 lektioner á 45 minutter; 120 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til og diskussion af, hvornår kommunikation kan siges at være hensigtsmæssig. • Introduktion til det retoriske pentagram, forskellige retoriske virkemidler og appellformer (etos, patos, logos). • Retorisk analyse af forskellige typer tekster på tværs af medier og genre, herunder med særligt fokus på reklamer og taler. • Introduktion til og anvendelse af grundlæggende argumentationsanalyse (Toulmin), herunder påstand, belæg, underbelæg/hjemmel, gendrivelse, rygdækning og styrkemarkører • Introduktion til og anvendelse af forskellige argumenttyper, herunder <i>autoritetsargumenter</i>, <i>ordvalgsargumenter</i>, <i>generaliseringer</i>, <i>modsætninger</i> (antiteser), <i>sammenligninger</i> (analogier) og <i>gentagelser</i> af bestemte ord (anafor, epifor, tretrinsraket), <i>hyperbel</i> (overdrivelse), <i>litot</i> (underdrivelse), <i>retoriske spørgsmål</i>.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationsanalyse • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • Elevproducerede taler til fiktivt "5 års-jubilæum"

[Retur til forside](#)

Titel 5	Medieforløb – kortfilm og dokumentarfilm (MNI)
Indhold	<u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • Mimi Olsen: <i>Film skal ses i dansk</i>. Gyldendal. 2020. Heri kapitlet "De levende billeders ABC" s. 24-39 • https://indidansk.dk/kortfilm-2 • Ole Schultz Larsen: iBogen <i>Håndbog til dansk</i>, kapitel 5.2 om dokumentarfilm; Systime: https://hbdansk.systime.dk/?id=c745 <p><u>Analyse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreas Thaulow: "Pistol" (kortfilm; 2016) • Lisa Svelmøe: "Ude skoven" (kortfilm; 2013) • Selvvalgt filmklip fra yndlingsfilm til fremlæggelse i matrix-grupper • "Piger i Vestre Fængsel" (Lars Engels; 1996): https://www.youtube.com/watch?v=IHHp2uH6EIA • "Sager, der nager" (DR; 2009): https://www.youtube.com/watch?v=KggK0WqXuBo&t=59s • Claus Pilehave m.fl.: "Grønlands hvide guld" (2025) (Dokumentarværk) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DR's hjemmeside om begrundelsen for afpubliceringen af "Det hvide guld"
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 16 lektioner á 45 minutter; 150 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler, særligt fokus på begreberne <i>lyd, lys, billedbeskæring, kamerabevægelse, perspektiv og klipning</i> • Dramaturgi, herunder særligt <i>berettermodellen</i> • Autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører • Dokumentar som genre - fokus på iscenesættelse af virkelighed • Undergenererne <i>den observerende, den autoritative/dybdeborende, den deltagende dokumentar, den poetiske, den dramatiserede og den</i> • Introduktion til kortfilmsgenren og dens særlige kendetegn
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Forløb 6	Fiktionsmarkører og fikcionalitet (optakt til DHO)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet fungerede som optakt til DHO'en med holocaust som tema. Forløbet introducerede eleverne for begreberne fikcionalitet samt autenticitets- og fiktionsmarkører i bl.a. dokumentarfilm og en graphic novel med det formål at kunne analysere og vurdere, hvordan brugen af disse påvirker fremstillingen af en historisk hændelse som holocaust.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed - anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed - analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster - analysere og vurdere teksters kommunikative betydning - undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes. - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Anvendt materiale	<p>Tekster til analyse/levende billeder til analyse/kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anne Frank: <i>Anne Franks dagbog</i> (1947), uddrag - Ari Folman og David Polonsky: <i>Anne Franks dagbog – Graphic Diary</i>, Lindhardt og Ringhof (2019) uddrag - VÆRK - Susanne Kovács: dokumentaren <i>De skygger vi arver</i> (2019) VÆRK <p>Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret PowerPoint om autenticitet- og fiktionsmarkører samt fikcionalitet - Gitte Horsbøl og Jette Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed. Fra nyheder til reality</i>, Systime 2016, afsnit om fikcionalitet <p>Øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR-dokumentaren <i>Børsen – Danmarkshistorien i flammer</i> (2024), uddrag - DR-dokumentaren <i>Med livet i hænderne</i> (2024), sæson 3, afsnit 1, uddrag
Omfang	8 lektioner a 45 minutter, ca. 40 normalsider
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, klassesamtaler, skriftlige øvelser, kreative øvelser

24xy – 2.år:

Titel 1	Samtaler, sproghandlinger og sociale medier (MNI)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darger, Benedicte m.fl.: <i>Begreb om dansk</i> (Dansklærerforeningens Forlag, 2009); heri "Samtaler og regler for sprog opførsel – sproghandlinger – mundtligt og skriftligt sprog – standardsprog og gruppesprog" (s.83-93) • Oversigt over strategier i forbindelse med facework: trussel – beskyttelse – krænkelse – (gen)opbygning af face (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til analyse af samtaler – i virkelighedens verden og i litteraturen (udarbejdet af lærer) <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Youtube: "Preben Hmm" (Casper og Mandrilaftalen): https://www.youtube.com/watch?v=toEGEooGKDY • Alarmopkald (gengivet på Tv2.dk 23/11-2016) (brugt til analyse af bl.a. facework og sproghandlinger). • Facebook-profilbillede af læreren (brugt til introduktion af facework). • "De ringer, vi spiller" (uddrag – brugt i forbindelse med analyse af talesprogstræk). • Klip med Bertel Haarder, der går amok: https://www.youtube.com/watch?v=DqVi2EVHQM0 • <i>Date min værste side</i>, afsnit 5, (20.05-24.20) https://www.dr.dk/drtv/se/date-min-vaerste-side_105917 • Kursisteksempler på "at tabe ansigt" (brugt i forbindelse med facework) • Helle Helle: "En stol for lidt" (novelle, 1993) • Kursisteksempler på sms-samtaler (brugt i forbindelse med analyse af talesprogstræk og skriftsprogstræk, samt gruppesprog). • S!ivas: d.a.u.d.a. feat. Gilli (2013): https://www.youtube.com/watch?v=WDLajm5noSU • Ask Hesby Krogh og Lumi Zuleta: Alt for mange afstår fra at deltage i den offentlige debat på sociale medier". <i>Morgenavisen Jyllandsposten</i>, 16. februar 2017. • Mikkel Andersson: Den offentlige debat har det bedre end nogensinde". <i>Berlingske Tidendes hjemmeside</i>, 21. marts 2017. • DR: <i>Ti stille, kvinde</i>. 2014: https://www.dr.dk/drtv/serie/ti-stille-kvinde_221276 <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DR2: <i>Kampen om sproget</i> (afsnit 2:5) (om dagligdagens sprog) (brugt i forbindelse med arbejdet med talesprog, gruppesprog, kodeskift osv.) • Adam Oehlschlägers digt "Simon Peder" fra 1805

Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 24 lektioner á 45 minutter; 120 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • At skærpe den sproglige bevidsthed (generelt og specifikt) • At skærpe den sproglige bevidsthed om sprog socialt set (herunder samtaleanalyse) • Viden om sproghandlinger og regler for sproglige opførsel (herunder samarbejdsprincippet, høflighedsprincippet, undertekst og facework), samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier. • Viden om forskelle på mundtligt og skriftligt sprog, samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier. • Viden om forskelle på standardsprog og gruppesprog, samt anvendelse af denne viden i analysesammenhæng på tværs af tekster i forskellige genrer og medier.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • Rollespil

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Virkeligheden på skrift – klassisk journalistik og fortællende journalistik
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ole Schultz Larsen: iBogen Håndbog til dansk, System; afsnit om 'avisjournalistik' (herunder 'avistyper', 'stofområder', 'nyhedskriterier',

	<p>'ydre komposition', 'kilder', 'vinkling', 'indre komposition' og 'fortællende journalistik'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysemodel til analyse af nyhedsartikel og reportage (udarbejdet af lærer) • Analysemodel til analyse af fortællende journalistik (udarbejdet af lærer) <p><u>Analyse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Mystiske hestepærer spottet af hundeluffer" (sn.dk 22/2-2011) • "Mysterium om hestepærer løst" (TV2 Øst 24/2-2011) • "Den dag Daniel døde" fra <i>Politiken</i> 21/12-2014 • Ritzau: "Hjemløs døde: Ambulance kom efter 26 minutter": https://www.dr.dk/nyheder/indland/hjemloes-doede-ambulance-kom-efter-26-minutter • Lars Jakobsen: "Droneangreb over Københavns Lufthavn viser, hvor sårbare vi egentlig er" (<i>Computerworld</i>; 23/9-2025) • Hans Christian Blønd: "Drone-angreb i Københavns Lufthavn – En magtdemonstration" (<i>Ekstra-Bladet</i> 23/9-2025) • TV2 – starten på fortløbende dækning/nyhedsreel mandag aften d.22.9 fra de første nyheder i nyhedsflowet begyndte at "tikke ind" • "Et stærkt droneforsvar er nødvendigt, men det vil kun flytte den hybride trussel mod Danmark" (leder i <i>Information</i>; 24/9-2025) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • YouTube-klip: "Jeppe Nybro om tilbagetrækningen fra Irak" (brugt til diskussion af troværdighed og konsekvenser i journalistik) • Forsiden til Jeppe Nybroes nye bog <i>Kidnappet</i> (2014) om hans tilfangetagelse i Syrien i 2013 • Militant i dødsøjeblikket, Cerro Muriano, September 5, 1936' af Frank Capa • Jérôme Brouillet: Pressefoto – surfer. OL 2024.
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 15 lektioner á 45 minutter; 150 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Avisformater og nyhedsbilledet i dag • Nyhedens kendetegn, herunder nyhedskriterierne <i>aktualitet, væsentlighed, konflikt, identifikation, sensation</i> • Forskellige kompositionsmodeller: <i>nyhedstrekanten, dramatrekanten</i> • Nyhedsbehov • Vinkling og kilder • Fortællende journalistik; feature og reportage • Undersøgelse af kursisternes eget medieforbrug • Autenticitetsmarkører og fiktionsmarkører

Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • Medieanalyse og -fortolkning • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 3	Kropsideal, grænser og 'normalitet' (MNI)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • "Krop og idealer" (baggrund og historie): https://faktalink.dk/kropsdyrkelse • "Forfatteren Vita Andersen" og "Den litteraturhistoriske kontekst: Ny realisme". In: <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>. Barbara Kjær-Hansen m.fl. 2012 • Læreroplæg om Eksistentialisme <p><u>Analyse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Peter Seeberg: "Patienten" (1962) • Vita Andersen: "Fredag, lørdag, søndag" (digte; 1977) • Kirsten Hammann: "Jeg er så træt af min krop" (digt; 1992) • Cult: "Shake it baby!" (reklame; 2003) • Dove: "Real beauty campaign" (reklame; 2004) • Victoria's secret: "Love my body campaign" (reklame; 2012) • Volvo XC70 feat. Zlatan - Made by Sweden. 2014: https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc • Daniel Dencik: <i>Moon Rider</i> (dokumentarfilm; 2012) VÆRK • DR: <i>Skam dig, Emma</i>. 2015: https://www.dr.dk/drtv/se/skam-dig-emma_216523 • Josephine Lykke Fritzboeger og Annegerd Lerche Kristiansen: "Skal vi lade os inspirere af Londons forbud mod 'usunde' reklamer?" in: <i>DR</i>.

	<p>15.juni 2016: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/medier/skal-vi-lade-os-inspirere-af-londons-forbud-mod-usunde-reklamer (set 28.4.26)</p> <ul style="list-style-type: none"> • DR: <i>Tykke Ida</i>. 2017: Uddrag. • DR: <i>Hård udenpå</i>. 2017. Uddrag <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte kropsidealer fra de sidste 2500 år – fra Antikken til AI
Omfang	Ca. 27 lektioner á 45 minutter; normalsider 125
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet med forskellige kropsidealer og -fremstillinger i et historisk og aktuelt lys – og i forskelligartede teksttyper og genrer; herunder <i>'den æstetiserede/forskønnede krop'</i>, <i>'den oversete krop'</i>, <i>'den udskammede krop'</i>, <i>'den grænseløse og præsterende krop'</i> og <i>'den perfekte/optimerede krop'</i>.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til samspillet mellem tekst, kultur og samfund. • Reklame- og billedanalyse • Fra dansk litteraturs kanon læses Peter Seeberg.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer • Skriftligt arbejde • Værkarbejde

[Retur til forside](#)

Titel 4	Natursyn – Fra Middelalderen til i dag (MNI)
Indhold	<p>Kernestof: Baggrund/teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mimi Sørensen og Mads Rangvid: iBogen <i>Brug litteraturhistorien</i>, Systime, 2014, uddrag af kapitlet "Middelalderen: Slægt, ære og hævn" • DR-udsendelsen <i>1800-tallet på vrangen</i>, afsnit 1 "Guld, hor og romantik" • Tinne Seerup Berthelsen m.fl.: iBogen <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>, Systime, afsnittene "1800-1870: Romantikken", "Romantikens samfund: Fra enevælde til demokrati", "Livssyn",

	<p>uddrag af afsnittet "Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen", samt afsnittet: "Nationalromantisk harmoni"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerstyret introduktion til 'Romantisme' • Uddrag af afsnittene "Hvad er klimalitteratur?", "Mennesket mellem magt og afmagt", "Hvad kan klimalitteratur?", "Klimalitteraturens prosa" og "Forsøg på at finde et nyt sprog" fra Systimes ibog <i>Klimalitteratur</i> af Thor Gustafsson. 2020. <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkevisen "Germand Gladensvend" (o. 1250 - nedskrevet) • Adam Oehlenschläger: "Simon Peder" (1805) • H.C. Andersen: "Klokken" (1845) • Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssangen" (1819) • N.F.S. Grundtvig: "Danmarks trøst" (1820) (uddrag) • Emil Aarestrup: "Angst" (1838) • Steen Steensen Blicher: "Sig nærmer tiden" fra: <i>Trækfuglene</i> (1838) • Edgar Allan Poe: "Hjertet, der sladrede" (1843) (uddrag) • Karen Blixen: af <i>Den afrikanske farm</i> (1937) (uddrag) • Martin A. Hansen: af "Agerhønen" (1947) (uddrag) • Yahya Hassan: "Knæl for monsunen" (2019) • Morten Søndergaard: "Bourdieu i køkkenhaven" (2008) • VÆRK (digtsamling): Rasmus Nikolajsens' digtsamling "Tilbage til unaturen", Gyldendal, 2016. <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige malerier fra Romantikken – bl.a.: P. C. Skovgaard: "Bøgeskov i maj", 1857, Jørgen Sonne: "Landlig scene", 1848, J. Th. Lundbye: "En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord", "En nøgen kvinde sætter sit hår foran et spejl", C. W. Eckersberg (1841) • Forskellige kunstværker fra nutiden – bl.a.: Isaac Cordal: "Politicians discussing Global Warming"; Berlin 2011
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 30 lektioner á 45 minutter; ca. 150 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Forløbet har haft fokus på, hvordan natursynet har udviklet sig igennem tiden fra Middelalderen til i dag og har således indeholdt litteraturhistoriske nedslag; Middelalderens syn på naturen, som det kommer til udtryk i folkeviser; Strømninger i romantikken: natursynet i universalromantikken (herunder begreber som organismetanke og panteisme), nationalromantik og romantisme, samt natursynet i dag med fokus på klimalitteratur, herunder begreber som den 'antropocæne tid', 'Antropocentrisme' og 'anti-anthropocentrisme', klimalitteraturens sprog, samt forholdet mellem menneske og natur/omverden (magt >< afmagt - skala)

Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Litteraturanalyse og -fortolkning • Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer • Kanonlitteratur, herunder Adam Oehlenschläger, H.C. Andersen, N.F.S. Grundtvig, St.Steensen Blicher, Karen Blixen, Martin A. Hansen • Folkeviser, eventyr, salme • Værklæsning
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 5	Køn og klasse – Fra Det moderne gennembrud til #Metoo og Ghetto-lyrik (MNI)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DR: "1800-tallet på vrangen" (afsnit 6:8): https://www.dr.dk/studie/historie/1800-tallet-pa-vrangen • Mimi Sørensen og Mads Rangvid: <i>Brug litteraturhistorien</i>. Systime. Dansk lærerforeningens Forlag. 2014 – heri: afsnit om "Oplysningstiden (1700-) - Idealer om fremskridt og frihed", "Ludvig Holberg: repræsentant for oplysningens tanker i Danmark", "Hvorfor drikker Jeppe?", "Det moderne gennembrud", "Mande- og kvinderoller til debat" og "Industrien vinder frem". • <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>. Barbara Kjær-Hansen og Tinne Seerup Berthelsen. 2012. Heri afsnittet: "Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945)" <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ludvig Holberg: <i>Jeppe på bjerget</i> (1722) (uddrag) • Herman Bang: "Fattigliv" (reportage; 1880) • Henrik Pontoppidan: "En stor dag" (novelle, 1891) • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (1885) (romanuddrag) • Martin Andersen Nexø: "Lønningsdag (En idyl)" (novelle, 1900) • Yahya Hassan: GHETTO-GUIDE (2013) • DR: <i>Blok på bistand</i> (2014) (uddrag) • Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy 2020 • Haidar Ansari: "kulturchok" fra: <i>INSTITUTIONALISERET</i> (2022)

	<p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Malerier:</u> H.A. Brendekilde: "Udslidt" (maleri; 1889) • Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy 2020: https://nyheder.tv2.dk/video/SGhpODJEUUxLZzkzeHNZV0N3b2NkYVJGVGZ1VkhYdIE%20
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 27 lektioner á 45 minutter; ca. 150 normalsider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af "køn og klasse" på tværs af tid, genrer og medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) • Litteraturhistoriske nedslag i perioderne: Oplysningstiden (1700), Det moderne gennembrud (1870-1890), Det folkelige gennembrud (1900), samt i nyere tid. • Introduktion til forskellige former for –ismer: Realisme og naturalisme. • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster og deres placering i litteraturhistorien som eksempler på samspillet mellem tekst, kultur og samfund. • Fra dansk litteraturs kanon læses Ludvig Holberg, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Martin Andersen Nexø. • Fra de seneste fem års litteratur læses Haidar Ansari
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer

[Retur til forside](#)

Titel 6	Menneske, maskine og metropol (storby) (MNI)
Indhold	<p>Kernestof: <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til emne v/lærer • Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i> (Systeme, 2004); heri afsnit om "Futurisme" og "Ekspressionisme" • Litteraturportalen: Baggrundstekst om "Firsermodernisme": https://litteraturportalen.systeme.dk/?id=2466

	<ul style="list-style-type: none"> • DR: "Digtere, divaer og dogmebrødre" (udvalgte dele af følgende afsnit: afsnit 1 om "Tidlig modernisme 1900-1918), afsnit 2 om "Mellemligstiden 1918-1930) + afsnit 6 (Firserne 1980-1990) <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes V. Jensen: "Maskinerne" (rejsereportage; 1901) • Emil Bønnelycke: "Raadhuspladsen" (sang; 1918) • Tom Kristensen: "Nat i Berlin, 1921" (digt; 1927) • Michael Strunge: "Natmaskinen" (digt; 1981) • FILM: Matrix (1999) (fælles værk) • Katrine Marie Guldager: "Nørreport" (2004) • Sivas: "Kbhavana" (2013) <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige malerier som eksempler på realisme og modernisme, herunder: H.A. Brendekilde: "Udslidt" (1889) og Jais Nielsen "Afgang" (1918) • Eksempel på ekspressionistisk musik: https://www.youtube.com/watch?v=JEY9ImCZblc • Eksempel på ekspressionistisk maleri: https://da.wikipedia.org/wiki/Skriget#/media/Fil:The_Scream.jpg • Link til Steve Jobs – iphone-lancering 2007: https://www.youtube.com/watch?v=MnrJzXM7a6o&t=201s • Link til iphone7-lancering 2016: https://www.youtube.com/shorts/VF6WmvyTez0 • Lærerstyret introduktion til Alan M. Turing og afprøvning af Turing-testen.
Omfang	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 100 ns. • Ca. 27 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Tematisk sammenligning og perspektivering af forskellige skildringer af menneske, maskine og metropol (storby) på tværs af tid, genrer og medier med særligt fokus på æstetiske virkemidler og udtryksformer.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse, fortolkning, vurdering og perspektivering af forskellige typer tekster i den brede definition (dvs. litterære tekster, billedkunst, film m.m.) • Litteraturhistoriske nedslag i perioderne: 1900'erne, Mellemligstiden (1918-1930), 1980'erne og 2000'erne. • Introduktion til forskellige centrale –ismer ('modernisme', 'futurisme', 'ekspressionisme', 'Firsermodernisme') • Fra dansk litteraturs kanon læses Johannes V. Jensen og Tom Kristensen

Væsentlige arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Læreroplæg • Klassesamtale • Gruppearbejde • Kursistfremlæggelser • Induktive og deduktive arbejdsformer
---------------------------------	--

[Retur til forside](#)

Samlet omfang: 1200-1400 ns.